

Publicaziuns dalla vischnaunca, jamna 44

Damonda da bagheggiar

Nr. 2011-1057

Datum da publicaziun: ils 4 da november 2011

Il patrun: Theo Michael Huonder, Schärenmosstrasse 25, 8052 Turitg

Il representant: Fild + Partner GmbH, Wasserbergstrasse 28, 8127 Forch

Object: Construcziun d'ina casa da duas habitaziuns, parcella 898, Via Davos-Mustér, 7180 Disentis/Mustér

Ils plans da construcziun ein deponi tier l'administraziun communal.

L'investa publica cuoza 20 dis dapi il datum della publicaziun.

Eventualas protestas encunter sura damonda da bagheggiar ein d'inoltrar a scret enteifer 20 dis alla instanza da bagheggiar, caum postal 57, 7180 Disentis/Mustér. La protesta sto esser motivada e suttascetta dil recurrent ni da siu representant.

Disentis/Mustér, ils 31-10-2011

Uffeci da bagheggiar Disentis/Mustér

Lubientscha da bagheggiar

L'instanza da bagheggiar ha concediu suandontas lubientschas da bagheggiar:

Nr. 2011-1053

Zindel AG, Felsenaustrasse 47, 7000 Cuera; construcziun da treis parcadis, parcella 1673, Via Acletta 33, 7180 Disentis/Mustér.

Nr. 2011-1056

Vischnaunca da Mustér, caum postal 57, 7180 Disentis/Mustér; serenera nova per l'ucliva da Madernal, parcella nr. 2232, Madernal, 7180 Disentis/Mustér.

Quellas lubientschas san vegnir contestadas enteifer 30 dis dapi la publicaziun el Fegl ufficial dalla Surselva tier la Dertgira administrativa dil cantun Grischun.

Disentis/Mustér, ils 2-11-2011

Uffeci da bagheggiar Disentis/Mustér

Cussegli da vischnaunca

Sanaziun dil Center da sport e cultura

En sia seduta dils 28 d'october 2011 ha il cussegl da vischnaunca concediu unanimamein in credit da 950 000 francs per la sanaziun dils stabiliments dil Center da sport e cultura. Quella cumpeglia la piazza plurivalenta, ils indrezs tecnics dalla piazza da glatsch, la piazza dira dil tetg dalla Sala Fontauna e l'adattaziun dalla piazza da termagliar. **La votaziun communalha liug ils 27 da novembre 2011.**

En siu plaid d'avertura accentuescha la presidenta dil parlament communal, Rita Huonder-Tenner, la gronda muntada locala e regiunala dil Center da sport e cultura cun sia purschida multifara. Il president dil CSC, Hans Huonder, presenta il project. Il center seigi buca mo ina biala attracziun sportiva e turistica, mobein era in impurtont factur economic, che genereschi ina sviluta annuala d'in milliun francs e ch'occupeschi in tschuppel persunas.

El decuors dils onns ei il CSC daventaus in liug da dimora e da vacanzas per gruppas da scolars e giuvenils. Igl onn 2010 ha el registrau varga 15 000 pernottaziuns. Sch'ins vegli garantir vinavon buenas ed attrativas purschidas turísticas, sportivas e culturalas e mantener quella impurtonta ovra communal, drovi ei ina investizion pli gronda.

Ei se retracta da sanar ils indrezs da sport e divertiment d'ordaviert sco la piazza plurivalenta e la piazza da glatsch ed ulterius indrezs e stabiliments. Era la cumissiun da gestiun sustegn, sco il president Victor Flepp declara, l'investiziun previda. Ina sanaziun seigi indispensabla, sch'ins vul buca schar ir en decadenza quella biala ovra.

La necessitat d'ina renovaziun vegn era accentuada davart dils commembers della cumissiun da menaschi, Flavio Murer e Primin Lozza. Avon prest 40 onns, ils 6 da fevrer 1972, ha la radunanza communal concediu il credit per la cumpra d'in areal da rodund 35 000 m² ad Acla da Fontauna.

Successivamein ein ils differents stabiliments vegni construi per ina summa da varga 16 milliuns francs, aschia ch'il center ei oz in liug da sentupada da biaras uniuns e societads e porscha ina idealia infrastructura per l'organisaziun d'arranschaments pli pigns e pli gronds, da muntada locala, mo era regiunala e schizun naziunala.

Tenor il president communal, Dumeni Columberg, ei ina renovazion e sanaziun en etappas necessaria e previda el plan da finanzas. In emprem pass ei il remplazzament dil scaldament e la colligaziun alla centrala Recal, ch'ei dapi l'entschatta october en funcziun. Ina ulteriura etappa ei previda el mument ch'il ressort Acla da Fontauna vegness realisaus. Cun quella investiziun sa la vischnaunca dar novs impuls en in mument, nua che differents menaschis turistics han grondas pitgiras.

Suprastanza communal

Cussegli da vischnaunca

Il cussegli da vischnaunca seraduna **venderdis, ils 11 da november 2011 allas 20.15** en casa communal ad ina seduta. La fatschenta principala ei la tractaziun dil preventiv 2012.

La presidenta dil cussegli da vischnaunca

Fiera da sogn Martin

Gliendissdis, ils 14 da november 2011 ein ils biros dall'administraziun communal serrai naveen dallas 16.00.

Nus engraziein per Vossa capientscha e giavischein in bi di da sogn Martin.

Administraziun communal Disentis/Mustér

Proceduras da baghegiar
Obligaziun d'annunzia

Tenor art. 64, al. 2 dalla lescha da baghegiar ein projects da baghegiar sebasond sin art. 40, al. 1 dall'ordinaziun davart la planisaziun dil territori pil cantun Grischun (OPT) suttamess all'obligaziun d'annunzia. Buca suttamess all'obligaziun d'annunzia ein classenas moviblas duront il temps da pasculaziun (art. 40, al. 1, lit. 19 OPT) ed installaziuns da plazzals, aschinavon ch'ellas caschunan buca considerblas immissiuns. Excepiu ein dormitoris per il persunal (art. 40, al.1, lit. 22 OPT) ch'ein suttamess alla procedura da baghegiar.

Sanaziuns da baghetgs, che han per consequenza che la valeta dil baghetg s'augmenta, ein en mintga cass suttamessas all'obligaziun d'annunzia. Suenter che las lavurs da sanaziun ein terminadas, ei ladinamein da far ina corrispondenta annunzia agl uffeci da schazetg dil cantun Grischun, Glion. Cheutras vegn evitau che baghetgs restan sutvaletai. En cass da donns sa quei haver consequenzas graviontas.

All'annunzia resp. alla damonda da baghegiar eis ei d'aschuntar ils documents e plans necessaris. Annuzias ni damondas da baghegiar buca cumpetas vegnan returnadas als petents.

Ils formulars per las differentas damondas da baghegiar stattan a disposiziun sin la pagina d'internet dalla vischnaunca www.dissentis.ch – Spurtegl virtual – Uffeci da baghegiar ni ch'els san vegnir ret-ratgs al spurtegl dall'administraziun communal.

Suprastanza communala Disentis/Mustér

**Scaldaments mobils el liber
*bulius da scaldar, radiaturs, radiaturs d'infratgietschen eav..***

Tenor art. 11 al. 2 dalla lescha d'energia cantunala en cumbinaziun cun igl art. 33 dall'ordinaziun d'energia cantunala ha il departament da construcziun, traffic e selvicultura relaschau suandonta disposiziun:

1. Per mintga apparat da scaldar mobil che vegn duvraus el liber per intents commercials e che ha ina prestaziun da scaldar da maximalmein 14 kW sto vegnir cumpensau 1 tonna CO₂. Per apparatus cun ina prestaziun da sur 14 kW e cun ina prestaziun da scaldar maximala da 28 kW sto vegnir cumpensau 2 tonnas CO₂ e per apparats cun ina prestaziun da scaldar maximala da sur 28 kW sto vegnir cumpensau 3 tonnas CO₂ eav. Silmeins 20% dall'emissiun CO₂ sto vegnir cumpensada en Svizra.
2. Per mintga tonna che sto vegnir cumpensada sto vegnir taccau ina vignetta vid igl apparat da scaldar. Ina vignetta vala mintgamai 1 onn naven digl 1. da settember entochen ils 31 d'uost. L'obligaziun da comprar ina vignetta exista naven dall'emprema gada ch'igl apparat da scaldar mobil vegn mess en funcziun duront la perioda da scaldar respectiva.
3. La cumpensaziun dall'emissiun da CO₂ succeda entras il gestiunari ni entras la vischnaunca.
4. Sch'ils gestiunaris cumpenseschan sez l'emissiun da CO₂, vegn la vignetta concedida gratuitamein entras la vischnaunca. La cumpensaziun sto vegnir cumprovada cun in certificat d'ina interpresa specializada sil sector dalla cumpensaziun da CO₂ (p. ex. myclimate). Per apparats da scaldar electrics po l'obligaziun da cumpensar l'emissiun da CO₂ era vegnir ademplida, sch'ei vegn applicau – per mintga tonna CO₂ che sto vegnir cumpensada – cumprovadamein 4500 kWh d'electricitatd ch'ei vegnida producida cun energias regenerablas.
5. Sch'ils gestiunaris cumpenseschan buca sez l'emissiun da CO₂, ston els comprar tier la vischnaunca ina vignetta per mintga tonna CO₂ che sto vegnir cumpensada. Il prezi per vignetta importa frs. 60.–.
6. Las vischnauncas impundan igl entir recav dalla vendita da vignettas per cumpensar l'emissiun da CO₂. Igl uffeci d'energia e traffic metta a disposiziun in agid d'execuziun per las vischnauncas.
7. Per decretar sancziuns en cass da cuntravenziuns, en special incassar multas, ein las vischnauncas responsablas (art. 36 s. LEG).
8. Quell'ordinaziun entra en vigur igl 1. da settember 2011.

Las vignettas san vegnir retratgas naven digl 1. d'october 2011 tier l'administraziun communal. Per ulterior sclariment stat igl uffeci da baghegiar (Ervin Maissen, tel. 081 920 36 46) a disposiziun.

Suprastanza communala Disentis/Mustér

Tagliar caglias e plontas

Tenor art. 75, al. 4 dalla lescha da baghegiar astgan plontas buca disturbar la vischinanza ni la segirtad publica. Per liung dallas vias publicas e privatas sco era sendas ein tuttas caglias e plontas da tagliar anavos, aschia che nuot survarga il cunfin (era buca suenter ch'ei ha neviu).

Quellas lavurs ston esser finidas sil pli tard entochen la fin da november 2011. En cass che las caglias e plontas vegnan buca tagliadas anavos enteifer il termin fixau, vegnan quellas lavurs exequidas entras il survetsch tecnic dalla vischunaunca cun adossal ils cuosts als proprietaris.

Disentis/Mustér, november 2011
Uffeci da baghegiar Disentis/Mustér

Seivs mobilas per la pasculaziun

Tenor art. 75, al. 1 dalla lescha da baghegiar ston seivs mobilas vegnir allontanadas immediat suenter la pasculaziun. En quei senn ston tuttas seivs per la pasculaziun vegnir allontanadas entochen ils 30 da november 2011. Quei vala era per seivs da gatter. Aschinavon che las seivs vegnan buca allontanadas enteifer il termin indicau, vegnan quellas tenor basegns allontanadas sin donn e cuost dils proprietaris.

Disentis/Mustér, november 2011
Uffeci da baghegiar Disentis/Mustér

Fiera da sogn Martin

Gliendisidis, ils 14 da november 2011 ha liug l'usitada fiera da sogn Martin. Ils stans vegnan endrizzai sin la Via Lucmagn e parzialmein sin la Via da Scola e la Via Cons.

Las preparativas entras la vischunaunca entscheivan quei di allas 5.00 e la fiera ha liug naven dallas 7.30 entochen allas 18.00. Silsuenter retracta ei da far uorden, quei che cuoza entochen ca. allas 19.30. Per evitar incaps, supplichein nus las fatschentas el contuorn dils stans da fiera, da ton sco pusseivel buca schar vegnir quei di autos cun pli grondas furniziuns.

Per la capientscha engraziein nus grondamein.
Uffeci da baghegiar Disentis/Mustér

Purschida gratuita

La vischunaunca da Mustér porscha a ses habitants la pusseivladad da visitar gratuitamein la Casa da traffic a Lucerna, www.verkehrshaus.ch. Al spurtegl dall'administrazione comunale sa per mintga di digl onn ve gnir retratg 5 entradas gratuitas.

En quella purschida ei cunteniu:

- entrada gratuita ella Casa da traffic a Lucerna cun museum, planetarium, museum da Hans Erni – teater da film IMAX per in prezi special (frs. 4.– reducziun)
- 10% rabat sin artechels ella stizun dil museum

Co fuss ei da far inagada in'excusiun a Lucerna, forsa gest cun nezegiar la carta dil di per viagiar cun quasi tut ils mieds da traffic publics en Svizra? Dapli informaziuns retscheveis Vus tier l'administrazione comunale Mustér (tel. 081 920 36 36 ni e-mail: admin@disentis.ch).

Nus giavischein ina nunemblideivla aventura el museum il pli frequentau en Svizra.
Suprastanza communala

Clom d'urgenza 118

Preziadas vischinas, prezai vischins

Onn per onn dat ei cass en nies cantun nua ch'ils pumpiers vegnan clamai memia tard sil plaz da seracass. Savens emprovan habitontas e habitonts da cuntonscher pumpiers ch'els enconuschan via telefon privat. Il temps che va aschia a piarder ha ils davos dus onns caschunau la veta a duas persunas el Grischun! Plinavon daventan ils donns cun mintga minuta spiarsa pli gronds.

Perquei s'adressein nus a Vus cun ina ferventa supplica: clamei ils pumpiers mo sur il clom d'urgenza 118. Era sche Vus veis mo in pign problem sa il polizist che pren encunter Vies telefon reagir aschia che mo ina pintga grupper d'agid ni singulas persunas vegnan clamadas.

Ulteriuras informaziuns era davart la prevenziun anfleis Vus sin nossa pagina www.pumpiers-sursassiala.ch.

Engraziel per Vies sustegn!
Vos pumpiers Sursassiala

Uniun da dunnas

Messa da s. Elisabet

Venderdis, ils 18 da november 2011 allas 9.00 festivein nus la messa da s. Elisabet en baselgia s. Gions.

La suprastanza

Uniun da dunnas Mustér

L'Uniun da dunnas Mustér organisescha il suandont cuors:

Cartas da Nadal

Menadras: Erna Hosang, Fabiana Candinas

Liug: Local Uniun da dunnas Mustér

Temps: 19.30–22.00

Datum: Venderdis, ils 18 da november 2011

Annunzias: Las annunzias prendel bugen encounter tochen ils 8-11-2011: Sigrid Loretz, tel. 081 947 40 29, natel 076 517 88 79, e-mail: sigrid_loretz@hotmail.com

---

Uniun da dunnas Mustér

Mummas cun affons pigns

Teater da casparets «Gionin ha mal ils dents»

Mesjamna, ils 16 da november 2011 allas 15.00 essas Vus tuts cordialmein envidai a nies teater da casparets che ha liug en halla Cons. Silsuenter purschein nus ad in e scadin petta e caffè.

Nus selegrein sin Vossa viseta
Mummas cun affons pigns Mustér

Uniun samaritana Mustér
Cuors agid d'urgenza «Refresher»

L' Uniun samaritana Mustér organisescha in cuors per refrestgentar las enconuschientschas fundamentalas dil cuors agid d'urgenza (Nothilfekurs).

Datum: Sonda, ils 19 da november 2011 dallas 13.30–16.30

Liug: Casa da scola, Mustér

Annunzias: ein da far entochen ils 9 da november 2011 tier: Yvonne Flepp, tel. 081 947 50 35, e-mail: yvonne.flepp@kns.ch

---

Uniun samaritana Mustér

Nies proxim exercezi meinsil ha liug:

Gliendisdis, ils 14 da november 2011 allas 19.30 en casa da scola, Cons.

A stedia participaziun envida la presidenta

Secziun da caschadurs Péz Alpetta Mustér

Sonda, ils 5 da november 2011 allas 17.00 ha liug en baselgia s. Gions, Mustér, la messa da s. Hubertus patrun dils catschadurs. Il survetsch divin vegn accumpignaus dalla grupper da corns da catscha Badus/Tujetsch.

Suenter messa porscha il cussegl pastoral a tuts in aperitiv en halla Cons.

Cordialmein envida

La suprastonza dalla secziun Péz Alpetta ed il cussegl pastoral dalla pleiv s. Gions, Mustér

---

Uniun da Kneipp Surselva

Referat da fra Franz Bommer **dumengia, ils 13 da november allas 14.30 en claustra da Mustér.**

Veta ed ovra da pader Thomas Häberle (1912–1997), il «Kabispater».

Spiritual – ina clamada (nun)pusseivla!

Mira sut Sumvitg!

Pro Senectute Surselva

Cessiu d'immobilias e donaziun, successur, artavels
Übertragung von Immobilien und Schenkung, Nachfolge, Erben

Mira/siehe unter llanz/Glion!

Ludoteca Mustér

Liug/Ort: Halla Cons, tel. 076 494 39 92
e-mail: ludoteca@disentis.ch

Uras d'avertura/Öffnungszeiten:

Gliendisdis/Montag: 18.30–20.00
Gievgia/Donnerstag: 16.00–17.30
Venderdis/Freitag: 18.30–20.00

Biblioteca populara Mustér

Liug: Casa da scola, tel. 081 947 52 90, biblioteca@disentis.ch

Sut www.disentis.ch ni www.bibliotecas-surselva.ch anfleis Vus nies entrir catalog bibliotecar.

Per e-mail saveis Vus reserver ina ni pliras medias ed enteifer 5 dis retrer ad emprest ellas en biblioteca populara.

La biblioteca ei aviarta:

Gliendisdis 18.30–20.00 uras
Mardis 13.30–15.00 uras
Gievgia 16.00–17.30 uras
Venderdis 18.30–20.00 uras

Nies motto: Leger . . . tedlar . . . mirar . . . !

Nus selegrein da mintga viseta.
Biblioteca populara Mustér
